

Таким чином, можна зазначити, що запропонований народними депутатами України М.П. Паламарчуком, А.А. Кожем'якіним, О.П. Проданом, А.А. Тетеруком проект закону «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» є досить непродуманим та «сирим», і приймати його у такому вигляді досить необачно.

Список використаних джерел:

1. Про приватну детективну (розшукову) діяльність. Проект Закону України, підготовлений народними депутатами України М.П. Паламарчуком, А.А. Кожем'якіним, О.П. Продан, А.А. Тетеруком. [Електронний ресурс: Верховна Рада України]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/>. Дата звернення: 12.11.2017 р.
2. Юридична енциклопедія : В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін.. – К. : «Укр. енцикл.», 1998. – Т. 1: А-Г. – 672 с.
3. Юридична енциклопедія : В 6 т. / Редкол.: Ю.С. Шемшученко (відп. ред.) та ін.. – К. : «Укр. енцикл.», 1998. – Т. 4: Н-П. – 2002. – 720 с.

Шевелуха М.О., студентка

Науковий керівник: Соболь О.І., к.ю.н.,

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
юридичного факультету

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ)

ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ТЯЖКИХ НАСЛІДКІВ ПРИ ЗАРАЖЕННІ ВЕНЕРИЧНИМИ ХВОРОБАМИ

В Кримінальному кодексі України (далі – КК України) пріоритетне місце відведено охороні життя та здоров'я особи. Проблема боротьби з венеричним и захворюваннями є не лише медичною, це проблема суспільства в цілому. За соціальною сутністю розглядуваний злочин полягає у зараженні іншої особи венеричною хворобою, що спричиняє погіршення стану здоров'я потерпілого, у

тому числі й тяжкі наслідки для здоров'я. Навіть у тих випадках, писав Н.І. Загородніков, коли хвороба легко виліковується, короткочасний розлад здоров'я невідворотний, а в деяких випадках, особливо через несвоєчасне лікування, таке захворювання як сифіліс, може спричинити тяжкий розлад здоров'я у виді психічної хвороби, порушення функцій окремих органів, тощо [1, с. 168].

Потерпілим може бути будь-яка особа, згода на зараження якої не виключає кримінальної відповідальності. Зазначимо, що малодослідженим у теорії кримінального права є питання про кримінально-правову оцінку згоди потерпілого на зараження його венеричною хворобою.

М.Д. Шаргородський з цього приводу, писав, що у випадках, коли потерпілий знав про те, що винуватець його зараження хворий на венеричну хворобу, і не дивлячись на це свідомо ризикував зараженням (наприклад, статеві зносини з особою завідомо хворою), ми можемо визнати некараність винного, що впливає із згоди потерпілого. Натомість, більшість вчених вважають, що згода потерпілого не звільняє винного від відповідальності. Таке вирішення питання уявляється правильним вже тому, що особа не може володіти свободою зараження інфекційними хворобами, причому такими, за зараження якими встановлена кримінальна відповідальність, і тому згода потерпілого на зараження венеричною хворобою не може мати ніякої юридичної сили [2, с. 511].

Якщо у випадку зараження іншої особи венеричною хворобою особою, яка знала про наявність у неї цієї хвороби (ч. 1 ст. 133 КК), які вчинені особою, раніше судимою за зараження іншої особи венеричною хворобою та (або) зараження двох чи більше осіб, та (або) неповнолітнього (ч. 2 ст. 133 КК) та при цьому спричинені тяжкі наслідки. Виникає питання, щодо особливостей призначення покарання та, що вміщує законодавець в зміст терміну «тяжкі наслідки» [3, с. 455].

Суспільно небезпечним наслідком злочину є факт наявності венеричної хвороби у потерпілого, який підтверджується лабораторними або клінічними

даними. З цього моменту злочин вважається закінченим. Однак слід враховувати наявність у таких захворювань інкубаційного періоду, протягом якого збудник хвороби знаходиться в організмі потерпілого з моменту проникнення його в організм і до реального захворювання. Для різних венеричних хвороб інкубаційний період може бути від декількох днів до декількох тижнів і навіть місяців

Крім того, деякі статті (частини статей) Особливої частини КК також містять словосполучення «тяжкі наслідки», зміст якого трактується по-різному.

Як зазначає Андрушко П.П., не є виключенням і ч. 3 ст. 133 КК, де їх визначено особливо кваліфікуючою ознакою складу злочину. До тяжких наслідків в ст. 133 КК слід відносити, зокрема, смерть людини, втрату будь-якого органа або його функцій, втрату репродуктивної здатності, психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний із стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, переривання вагітності або непоправне знівечення обличчя.

Однією з найголовніших проблем в юридичному аспекті цього питання є неузгодженість норм кримінального законодавства і законодавства, що регулює сферу охорони здоров'я. Медичного терміну «невиліковна інфекційна хвороба, що є небезпечною для життя людини» не існує.

З цього приводу Андрушко П.П. зазначив, що «інфекційних хвороб, що є взагалі невиліковними, нема» [4, с. 93]. На противагу цьому, Брич Л.П. робить висновок, що такі хвороби є, і пропонує надати визначення невиліковної інфекційної хвороби та перелік таких хвороб у спеціальному нормативно-правовому акті. На думку Брич Л.П., під невиліковною інфекційною хворобою слід розуміти таку хворобу, збудником якої є вірус, щодо якої у медичній науці та практиці немає належним чином апробованих і дозволених для застосування методів і засобів лікування, і яка при закономірному її розвитку через більш чи менш тривалий час після інфікування призводить до смерті людини. Через невизначеність цього поняття виникає проблема низького виявлення та розкриття злочинів означеної категорії справ у порівнянні з іншими злочинами:

відсутність правильних уявлень у працівників внутрішніх справ про характер даних хвороб, їх ознаки та способи розповсюдження [5, с. 97].

У кримінально-правовій літературі зустрічаються різні підходи щодо видів венеричних хвороб, за зараження якими передбачена кримінальна відповідальність. Зокрема, окрім зазначених вище чотирьох венеричних хвороб, до цього переліку пропонується відносити й таку хворобу як трихомоніаз. Враховуючи такі розбіжності та з метою правильної кваліфікації цих діянь, варто було б визначити перелік венеричних хвороб, зараження якими є злочином (наприклад, у спеціальному нормативному акті). При цьому, слід враховувати медико-правові аспекти низки питань щодо поширення та шляхів профілактики цих захворювань.

Отже, кримінально-правова охорона здоров'я особи починається з моменту народження людини і до самої смерті. Оціночні терміни та категорії, що містяться в КК, на нашу думку, ускладнюють їх розуміння та призводять до юридичних помилок на практиці. Саме тому, потрібно, щоб в нормативно - правових актах, в тому числі і в КК, чітко визначити перелік можливих наслідків не лише щодо ч. 3 ст. 133 КК, а й щодо інших статей Особливої частини КК.

Тому пропонуємо, під тяжкими наслідками в ч. 3 ст. 133 КК розуміти смерть людини в тому числі й самогубство, втрату будь-якого органа або його функцій, втрату репродуктивної здатності (безплідність), психічну хворобу або інший розлад здоров'я, поєднаний із стійкою втратою працездатності не менш як на одну третину, переривання вагітності або непоправне знівечення обличчя.

Список використаних джерел:

1. Загородников Н.И. Преступления против здоров'я / Н.И. Загородников. – М.: ЮЛ, 1969. – 168 с.
2. Шаргородский М. Д. Преступления против жизни и здоровья. – М.: Юрид. изд-во МЮ СССР, 1948. – 511 с.
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III: за станом на вересень 2017 р. / Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25. – 26. –

131 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

4. Андрушко П.П. Проблеми кваліфікації злочинів, пов'язаних із зараженням людини інфекційними хворобами (статті 130, 131, 133 КК України) / П.П. Андрушко // Кримінально - правова охорона життя та здоров'я особи: м_ли наук._практ. конф. (Харків, 22–23 квітня 2004 року) / [редкол.: В.В. Сташис (голов. ред.) та ін.]. – К.; Х.: Юрінком Інтер, 2012. – С. 93-97
5. Брич Л.П. Значення ознак спеціального суб'єкта для розмежування складів злочинів, пов'язаних із впливом на організм потерпілого вірусу імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини / Л.П. Брич. // Крим. - пр. охорона життя та здоров'я особи: Матеріали наук. - практик. конф., Харків, 22-23 квіт. 2004 р.: Матеріали наук.-практик. конф. – К.; Х.: Юрінком Інтер, 2004р. – С. 97-99.

Шевченко Т.В.,

викладач кафедри кримінально-правових
дисциплін юридичного факультету
(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ)

СТАТУС ПРИВАТНОГО ДЕТЕКТИВА У ВІТЧИЗНЯНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

Актуальні задачі держави щодо захисту прав і свобод людини та громадянина на сучасному розвитку України має загальний характер і визначається чинним законодавством. Завдання щодо побудування в Україні демократичної, соціальної, правової держави закріплене в статті 1 Конституції країни [1], яка передбачає утворення відповідного державного апарату, діяльність якого повною мірою забезпечувала б виконання завдань та функцій, що стоять перед сучасною державою. Однією із основних і найважливіших внутрішніх функцій слід визнати правоохоронну, суть якої полягає в